

covské přesvědčení, že její manžel není více na živu. Než tyto zajisté závažné pŕtahy jsou okolnostmi, k nimž poukázal soud rekursní, seslabený do té míry, že na ten čas nestačí pro soudcovské přesvědčení o tom, že nezvěstný František P. není více mezi živými. Možnost, že týž upadl živ do ruského zajetí hledíc k seznání Františka B., není nikterak vyloučena. Možnost tato a možnost toho, že dosud ještě žije, není též nade vši pochybnost vyvrácena tím, že po celou dobu války nedal o sobě slechu a že marným zůstalo veškeré pátrání. Dlužno zde uvážiti rozlehlost ruské říše, nedostatečnost a nespolehlivost poštovních a jinakých dopravních prostředků, zejména pak neblahé rozhárané vnitřní poměry, jimiž ruská říše jest od drahé doby zmítána a jež mají v zápětí, že celé rozsáhlé a odlehlé oblasti ruské jsou od styku s ostatním světem nadobro odříznuty. O nějaké řádné a pravidelné repatriaci těch, kdož upadli do ruského zajetí, nemůže dosud býti řeči. Počítá-li zákon v § 24 čís. 2 obč. zák. tříletou lhůtu od konce roku, co válka se skončila, bere dojista v úvahu, že do této tříleté lhůty bude repatriace zajatců provedena a že následkem toho lze se o tom, kdo nedal by o sobě slechu ani po provedení repatriace, právem domnívati, že více nežije. Na témže stanovisku spočívá i ustanovení § 1 zákona z roku 1918. Počítáno patrně s tím, že světová válka přec jen již se jednou ukončí a že do 31. března 1919 bude repatriace zajatců celkem již skoncována. Také skutečně dle původního doslovu osnovy zákona měla se druhá polovice lhůty počítati od zastavení nepřátelství. K podnětu poslanecké sněmovny ponecháno určení dne pro počátek druhé polovice lhůty cestě nařizovací s poukazem k separátním mírům a k tomu, že nepřátelství nebude všude v týž den zastaveno (stenograf. protokoly panské sněmovny XXII. období, 32. zasedání, str. 937). Důsledně však trváno a setrváno na tom, že důvodem pro zkrácení lhůty jest očekávání návratu po čas repatriace a opětovně poukázáno zejména k zvláštním poměrům zajatců v Rusku. Tím zákonodárce sám dal na srozuměnou, že nezvěstnost po dvouletou dobu zákona z roku 1918, najmě u zajatců v Rusku nutno posuzovati s největší obezřetností.

Čís. 336.

Účastníky ve válce míní zákon ze dne 31. března 1918 čís. 128 ř. z. pouze ty příslušníky branné moci, kteří jako takoví byli v poli nebo na jiném místě válečných událostí, nikoli též příslušníky branné moci v zázemí.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1919, R II 165/19.)

Žádost Josefy H., by zavedeno bylo řízení za účelem prohlášení jejího manžela Josefa H. za mrtva, byla prvo u stolicí zamítnuta. Důvody: Žadatelka opírá svou žádost o ustanovení § 1 zákona ze dne 31. března 1918 čís. 128 ř. z., uvádějíc, že její muž Josef H. narukoval dne 3. srpna 1914 k vojsku a sice do Olomouce, odtud přišel do Lince, kde byl přidělen v důstojnickém kasinu k obsluze, a odtud že dne 9. července 1915 zmizel. Jelikož tedy nezmizel v poli neb v místě válečného území, nemůže býti považován za účastníka války a není zde podmínek zákona

ze dne 31. března 1918 čís. 128 ř. z. Rekursní soud potvrdil usnesení první stolice z těchto důvodů: Ustanovení § 1 zákona ze dne 31. března 1918 čís. 28 ř. z. neplatí o všech příslušnících ozbrojené moci, jsou-li pohřešováni, nýbrž jen o těch, kteří byli účastníky v nynější válce. Koho jest považovati za účastníka ve válce, zákon výslovně nepraví, z odstavce druhého § 1 cit. zákona jest však zjevno, že za účastníky ve válce pokládati jest jen vojíny, kteří byli u ozbrojené moci v poli neb na jiném místě válečného území, kde se přihodily zvláštní válečné události. O vojínu, který sloužil v zázemí, nelze říci, že se účastnil války.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Usnesení obou nižších stolic odpovídají zákonu a jest výklad, jež usnesení druhé stolice dává prvnímu odstavci § 1 zákona ze dne 31. března 1918, čís. 128 ř. z. správným a duchu zákona odpovídajícím; kdyby zákon měl se vztahovati na veškeré příslušníky branné moci vůbec, nebylo by zapotřebí, by kromě tohoto požadavku ještě zvláště vytýkal, že příslušník branné moci musí býti »účastníkem v přítomné válce«, a jest proto odůvodnění usnesení druhé stolice, které pojem účastníka ve válce vykládá ze vztahu odstavce druhého a prvního citovaného zákona, plně přisvědčiti.

Čís. 337. ✓

Zákon o ručení železnic ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. z.

Příhoda v dopravě, bylo-li kromobyčejným deštěm jisker ze stroje vlaku zapáleno stavení a při požáru byl člověk zraněn aneb usmrčen.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1919, Rv I 529/19.)

Za jízdy vlakem vychrlil stroj celý chomáč jisker, jež zapálily doškovou střechu domku, vzdáleného od trati 63 m. V domku byly malé děti, jež sběhnuvšími se lidmi byly ze stavení vyneseny. Při tom spadly se střechy hořící došky a způsobily dětem těžké popáleniny. K žalobě dětí uznaly všechny tři stolice, že náhradní nárok proti dráze jest po právu. První stolice vyslovila se v důvodech v ten smysl, že sršení jisker z komínu jedoucí lokomotivy jest zjevem obvyklým při provozování vozby na železnici, že tudíž nejedná se o událost v provozu vozby, kterou by zranění žalobců přivoděno bylo bývalo, to tím méně, poněvadž v tomto případě není ani příčinné souvislosti mezi příčinou a následky, totiž mezi tvrzenou událostí v provozu vozby a poškozením žalobců, neboť popálení žalobců nebylo způsobeno jiskrami z komínu lokomotivy, nýbrž hořícími došky spadnuvšími se střechy domku; uznala však, že strojevůdce počínal si neodbornicky, že takto škodu zavinil a dráha že ručí za jeho zavinění. Odvolací soud uznal žalobní nárok za odůvodněný v první řadě dle zákona o ručení železnic, odůvodniv své stanovisko takto: Znaleckým posudkem jest ovšem potvrzeno, že vylétání jisker z lokomotivy jedoucího vlaku jest pravidelným úkazem souvise-